

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika izide prihodnji list v petek 20. marca 1885.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 17. marca.

Debata o državnem proračunu, vsako leto obširna, raztegnila se je letos tem bolj, ker hoče vsak poslanec še pred končanim zborom imeti nekak poslednji kandidatni govor pred volitvami. Da bo ta govor poslednji, čutijo in izražajo zlasti mnogi poslanci leveice, kateri vedo, da se več ne bodo vrnili v zbornico. Zato še jedenkrat svoj žolč izlivajo na vlado in večino, kar pa niti prvi niti drugi ne škoduje. Marsikateri pa si je po svojih trditvah tudi nakopal blamažo in zanj bi bilo bolje, da se ne bi bil oglasil. Takšen nesrečnež je g. naučni minister Conrad, ki je drugi dan preklicaval, kar je prvi dan trdil. Vsled take nedoslednosti, katera se bi navadnemu človeku ne mogla prizanašati, kaj še le cesarskemu zastopniku na ministerskem sedeži, moral se bo g. Conrad ločiti od tega njemu toli priljubljenega sedeža in mesto 20.000 gld. ministerske plače zadovoljiti se z bornimi 10.000 gld. pokojnine. No za silo se že da shajati tudi z 10.000.

Po njegovem osodopolnem govoru proti Greuterju, sešel se je precej še tisti popoludan ministerski svet in sklenil, da mora gosp. Conrad takoj v prihodnji seji preklicati svoje trditve ter dati zaščenoje razžaljenim tirolskim poslancem. Conrad se je res udal, vse preklical in žel posmeh od leveice in desnice. Da se tako postopanje ne ujema z ministersko doslednostjo, spoznala je vsa zbornica. Conradove ure so tedaj štete in novoizvoljeni zbor ne bode več videl pred seboj njegovega mrzlega obraza in ne več slišal njegovih sibilinskih izrekov. Žal nikomur ne bode, k večjemu tistim uradnikom v našem ministerstvu iz Stremajerjeve dobe, kateri so v njem imeli uplivnega zaščitnika.

Čehi so po velikem trudu par svojih ljudi spravili v naučno ministerstvo, pa kakšen referat jim je dal g. Conrad? German, bivši namestniški svetovalec v Pragi, poklican je bil v ministerstvo z namenom, da bi imel referat o českem šolstvu, a dobil ga je o stavbenih stvareh. O novem letu postal

je g. Ulrich, dež. šolski inspektor, pravi dvorni svetovalec Herman pa sekcijski šef, oba vodita ljudsko šolstvo, v kakšnem duhu, je znano. German pa je dobil le naslov dvornega svetovalca. Tudi česki dež. šolski nadzornik Vebr, poklican v ministerstvo, nema drugega opravila, kakor pregledovati šolske knjige za srednje šole. Slovenca ni nobenega v naučnem ministerstvu, da si so slovenski poslanci večkrat opozarjali na tako nedostatnost. Tedaj je res že poslednji čas, da se odstrani tudi iz tega ministerstva Stremajerjev duh in da se od ministerskega predsednika proglašena ravnopravnost tudi v tem ministerstvu spoštuje.

Takoj po končanem zborovanju dobi g. Conrad odstavko. O njegovem nasledniku se slišijo razne kombinacije in imenujejo razne osebe in sicer le take, od katerih se sme pričakovati pošena volja, da bodo vsem narodom dali v šoli, kar jim gre po naravnem in pozitivnem zakonu.

Protiodgovor g. prof. Šukljeju na njegovo pismo, natisneno v 44. in 45. številki „Ljubljanskega lista“.

(Konec.)

Naveli ste odlomek Schneidovega prvega botrinskega lista k še le pričakovanemu „Ljub. listu“, iz tega pač ne morete izvajati, da je konečno mnenje v tem smislu bilo in prav lahko bi se z verodostojnimi pričami dokazalo, da se je Schneidovo mnenje o Vašej osebi in Vašem delovanju pozneje popolnem premenilo, da je Vaše postopanje strogo kritikoval in kar naravnost obsojal.

Priznati moram, da ste v meni namenjenem odgovoru malko blažje posnemali mojstra Juniusa, kateremu skušate prilastovati svoje doseganje budućnosti. A kaj hočete zopet z „zavarovalnim agentom“ in drugimi enakimi pridevku? Ne hlinite se, da to je res, da to ne more biti kaznjivo; vidno je, kedaj in kako se taka epiteta rabijo v zasmeh poštenjakom. Slovenski narod je tudi sodnik in ta Vas je radi tacih žaljenj odločno obsodil, proti kateri sodbi ni nikakega priziva. Kdo Vas more pač oprostiti, ako mu oponašate njegov posel

in ako bi bil slednji krojač ali čevljar; vsakdo ne more profesor biti, doktor tudi ne vsakdo, to pač veste? Bodi človek, kar hoče, samo da stori svojo dolžnost, in še bolje, da more pokazati dober vspeh svojemu delovanju. Povestničar ste in moralo bi Vam znano biti, do kakih stopinj je razne može dovela njih spretnost in sposobnost, dasi neso obiskavali visokih učilišč. V zadnjem času izbrali so si Dunajčani svojim županom — mizarja in niti omeniti ni treba, da je mej zadnjimi predsedniki severoamerikanske države bil jeden krojač, in ta dva moža imata pač nekaj upliva!

Res škoda, da je Vam treba navajati tacih vzgledov; ravno vsled Vaših studij bi bilo soditi, da Vi ne pisaričite tacih budalosti, in skoro je videti, da Vam zadnje življenje mej modrokrvnimi krogi ni bilo k dobremu. Po otročje razkorajite se na vzvišenem mestu in pačite se mimoidočim. Trebalo bi tudi primerne otročjega zdravila! Le pustite nam naše može; smešenje sicer večkrat pripomore k hudi sodbi, kjer ni družih razlogov, a naš narod obsoja smešitelja. Narod ve, koliko in kako je „agent“ delaven zanj, koliko pa Vi.

Pač slabo stopate v Juniusove korake in da je sam Junius toli brezobzirno suval krog sebe, nam se gabi tako branje, mi ga nismo navajeni in hvaljen Bog, da ga nismo. Ako torej načelá „merodajnih osob“ na drug pošten način ne morete omajati, ste bitko že izgubili. Dolenjci kot Slovenci sploh smo toli jednomiselni (Vi bi rekli zabiti) ljudje, da bolj verujemo rojakom, ki so svoje prepričanje od svoje polnoletnosti dalje v bistvenem obdržali in pregledamo radi mogoče njih nepopolnosti — kdo ni brez njih — kakor da bi se slepo udali komu, ki nam dokazuje, da je ono belo, kar smo včeraj imeli za črno, ter najmanj udamo se onemu, ki to skuša doseči s tacimi sredstvi, kakor sem jih gori očital. Vsako smešenje zasebnih, javnost ne brigajočih napak moralo bi iz naših resnih novin izostati, naj bi bodo te ali one stranke. To je k večjemu stvar naših šaljivih listov, iz resnih pa bi se morala kolikor le možno iztrebiti.

Istina je dalje, da tudi urednik kedaj kako malenkost pregleda in še naravnije je, da ima list v pojedinih slučajih različne nazore, kakor jih imajo

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Franoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Osmo poglavje.

Truth, Humbug and Co.

(Dalje.)

Za to le gre, odgovoril je Fox, le malo vesel uljudnosti g. Humbuga. Hiša Little je sklenila malo meksikansko posojilo; deset milijonov dolarjev začetkom. Delnice so po dve sto dolarjev vsaka ter se bodo izdajale po sto in šestdeset; izžrebovale se bodo vsako leto in po imenovani ceni izplačevale. Deset odstotkov obresti, dvajset odstotkov popustka (mešetnine, de benefice), to je pač lepa kupčija!

Za Little, rekel je Humbug smijaje. Vi pač sedaj trebujete naznanil: Mundus vult decipi, ergo decipiat. Ne skrbite. Fox, dali vam bodemo kaj lep prostor v časopisu. Mej mazili Hollowayevimi in jagodami Morissonovimi bode vaše meksikansko posojilo delalo prave čudeže.

Prišel sem, rekel je Fox, da bi se z vami pogodil o ceni.

In vi prašate, kaj pri nas veljajo naznanila? Vsaka beseda jeden cent,* sto besed jeden dolar; v tem občinskem gozdu se seka po določeni ceni, to vi pač dobro veste.

Oprostite, dragi Humbug, odvrnil je Fox z očesom mežikaje, vi ste me krivo razumeli. Ko sem govoril o ceni, nesem mislil na ceno naših naznanil. Gospod Little bi rad imel, da bi načrt tega koristnega in domoljubnega podjetja prišel v časopis sam, ravno zato, da bi se svetu ne predstavljaj kot golo naznanilo. Mi radi plačamo, kar koliko zahtevate. Ali me razumete?

Bojim se, zviti lisjak (maitre renard**), odgovoril je debelec neprestano se smijoč. A kako pravi stari Plautus

Stultitia est venatum ducere invitos canes.

Prepozno ste ustali, dragi Fox. Na tej strani vode se celo tepci ne vjamejo v toli debelo zanjko; taka je le dobra za nedolžne na onem — starem svetu. Vrhu tega pa se obrnite do sodruznika tu,

*) Amerikanski dolar se deli v 100 centov po 2 kr. avst. velj.

***) Maitre renard — mojster lisjak, cika na zvitega odvetnika Fox — angleški = lisica.

ker ne gre več za moja naznanila. — Dragi tovariš, ali ste razumeli, kaj da hoče?

Popolnem, odgovoril je Truth z osornim glasom. G. Little trebujje moje časti, moje poštenosti, da bi svoje posojilo oddal; in vprašati me je pustil, kako drago bi se mu jaz prodal.

Truth, dragi moj Truth, vi pač preslabo sodite stvar, rekel je Fox s prilizljivim glasom: vi ste bolj puritanski nego božjepotniki Plymouthski. Od vas ne zahtevamo drugega, kar bi nam drugi listi ne bili obljubili; Le Lynx (Ris), Le Soleil (Solnce), La Tribune (Leca) bodo priporočali naše posojilo; nadejam se vsaj; ž njimi se o tem pogajamo.

No, če imate vse te časopise, odvrnil je Truth, zakaj ste prišli sem? Zakaj trebujete še mene?

Iz prav naravnega razloga, izvrstni prijatelj, rekel je Fox z medenim glasom. Na borsi zaupajo le vašemu Pariškemu Telegraphu; zato je prav naravno, da skušamo, pridobiti vas na svojo stran. Vse, kar le hočete, radi žrtvujemo.

Gospodine Fox, zaupil je časnikar razdraženosti ves bled, tam so duri.

Ponižni sluga, gospod Truth, rekel je odvetnik ter je izginil.

voditelji njegove stranke. S tem pa še ni rečeno, da ima list sploh druge nazore kot stranka, katero zastopa, najmanj je to pri Vas možno, gospod profesor, kajti bili ste urednik in zastopnik stranke v jedne osebi. Kot tak sejali ste zrnje miru in sprave, česar sad sem zadnjič citiral iz Vašega glasila; mir v katerem je raznešeno in razkopano vse društveno življenje, v katerem je potrta tiskovna svoboda, v katerem pa cveto samo lepe lastnosti.

Zoper zadnje zavarujete se jako. Zadnjič navel sem Vam dva profesorja, Vam hočem li tudi o nekem sodnem uradniku kaj povedati ali o nekej pošti? Čemu? Saj Vam je itak dobro znano! Neugodne posledice ovadeb naj Vam navajam? Tudi te so Vam dobro znane in ko bi ne bilo nikakih, dosti je pokazana volja; vsemožen ni nikdo, najmanj Vi. — Unicuz v zavijanji besed je pač način, kako hočete razžaljenje prof. Erjavca preprati na moje rame. Jaz konstatujem, da ste v nekem članku izrečno v „Ljub. listu“ vohali prof. Erjavca ter pristavim, da je to način pravcatega denunciranja. Iz tega sklepate Vi, ne znam po kojih zakonih, da sem spoštovanega profesorja razžalil! Prof. Erjavec naj sodi sam!

Toda moj odgovor narastel mi je preko volje! Tolažite se, da je zadnji, iz uzrokov povedanih v početku. Mislim, da sem odgovoril samo na Vaše trditve in da nesem tu ni v prvem pismu prežvekoval ali posnemal, kar se je pisalo drugej. Resnica je pač samo jedna in možno jo je le z nekoliko drugimi besedami povedati!

Vender tudi tega je dosti, ne mislite da sem Vam misli vzeti Vaše nazore, zato sem presvobodljuben človek in „saj Vam ves svet ne vzame Vaše nove ideje“. Celo želim, da bi jo Vam tudi Vaši volilci ne jemali, ko bi ne škodovala naši sveti narodni stvari. Pa, ako čez čas vidim, da nam Vaša nova ideja ni bila v nikako kvar, nego da nam je ona pomogla, onda postanem zopet Vaš volilec, kakor sem že bil. Za sedaj pa oprostite, da ne verujem in sicer iz gotovih in znanih mi uzrokov ne verujem v sedanje laskave simpatije tiste „nadpolovične večine“. O tistih simpatijah veste le Vi, par brzojavcev in tisti, ki smo brzojave — pozneje čitali. Počakajte, morda Vam iz Krškega kaj telefonujejo!? Potem Vam bodo izražene simpatije vseh volilcev. Njim Vas priporočam in se zadnji pot poslavljam

s primernim poklonom še vedno

„neimenovani“.

Na Dolenjskem, početkom marca 1885.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. marca.

V četrtek bode v **državnem zboru** končana budgetna debata, v petek in soboto pridejo nekatere manjše predloge na vrsto, v ponedeljek se pa začne posvetovanje o severnej železnici. Posamične frakcije desnice so se že sporazumele, da bodo glasovale za vladno predlogo ali jo pa bodo neznatno premenile. Delniško društvo severne železnice bode še petdeset let tlačilo našo trgovino in obrtnijo, če tudi bode njega samovolja precej omejena.

Rusinski kmetje v **Galiciji** se po gostem izseljujejo v Rusijo. Svoja posestva prodajajo v slepo

ceno, s kupilom pa odidejo v Rusijo, kjer si ustanove novo domovje, kajti tam je zemlja še cenejša. Povod izseljevanju je nekaj izsesavanje rusinskega kmeta po židih, nekaj pa tudi zatiranje Rusinov s strani Poljakov Okrajna glavarstva zavirajo kolikor je moč izseljevanje, pa njih trud je zaman. Zemljo izseljencev pokupijo spekulant, največ židovi. Tako Galicija zgublja polagoma slovansko prebivalstvo in ga nameščajo židi, ki so na Poljskem sploh emisarji germanizma. Nasprotstvo mej slovanskima rodovoma tudi tukaj pospešuje le ponemčenje. Res da tega s početka ni poznati, a kolikor bolj oslabi poljski življenj v Poznanji, tembolj si približa nevarnost, ki preti Poljakom od strani Nemcev, Galiciji.

Četudi je **ogerska** vlada sporazumela se z več vodjami opozicije gosposke zbornice zastran zbornične preosnove in svojo predlogo spremenila po njih želji, vendar je v zbornici pričakovati hud upor proti reformi. Posebno grof Karol Pangraz, grof Feliks Zichy in baron Joziska bodo hudo ugovarjali. Prva dva imata mnogo privržencev na Ogerskem, poslednji je pa vodja sedmogradskih aristokratov. Zlasti to nikakor ni zadovoljilo ogerskih magnatov, da bi se 50 članov zborničnih volilo izmej vseh onih članov zborničnih, ki vsled volilne reforme ne bodo več v zbornici. Magnati hočejo, da bi se volili ti člani samo izmej magnatov, ki vsled cenzusa zgube zbornično članstvo, da se jih tako nekoliko odškoduje za pravice, ki so jih dobili po rojstvu.

Vnanje države.

Srbskomakedonski tabor v Niši obiskalo je blizu 1000 ljudi. Sklenilo se je protestovati proti lažnji im poročilom Turkov o dogodkih v Makedoniji in zahtevati, da se balkanski poluotok etnografično razdeli. Taki tabori se bodo sklicali še v Pirotu, Vranji, Aleksinci, Kupriji, Negotinu, Kruševci, Valjevem, Semendriji in Šabaci. Teh taborov se udeležujejo tudi drugi domačini. Kakor nas tudi veseli, da se Srbi zanimajo za svoje slovanske brate v Makedoniji in starej Srbiji, moramo vendar obžalovati, da se pri teh prilikah preveč govori proti Bolgarom, da hočejo neopravičeno si pridobiti makedonska ozemlja, četudi tam prebivajo le Srbi. Nam sicer neso natančno znane narodopisne razmere v Makedoniji, a to pa vemo, da tam bivajo v nekaterih krajih Srbi, v drugih pa Bolgari. Da je poslednjih mnogo, kaže to, da so tam razne bolgarske šole. Želeli bi bilo, da bi v makedonskih zadevah se sporazumeli Srbi in Bolgari; kajti le potem je pričakovati zboljšanja stanja v tej pokrajini, ako bodo Srbi in Bolgari vzajemno to zahtevali in ne bodo drug drugemu nasprotovali. — Katoliška bolgarska občina v Solunu povabila je apostolskega delegata v Carigradu k Metodovej slavnosti v rojstnem mestu slovanskih prvoučiteljev. Delegat je obljubil, da pride.

Kakor se iz Petrograda poroča, vse **ruske** čete, ki so raztresene od Hvalinskega morja do Merva, ne brojijo več kakor 8000 mož. V Zelenici Mervskeje pa ni več kakor 3000 vojakov. Že to malo število ruskih vojakov v teh krajih jasno svedoči, da Rusija ne namerava prisvojiti si Herata ali pa jednega dela Afganistana. Dosedaj se pa še tudi ni zaukazalo nobeno koncentrovanje ruskih čet. Poročila angleških listov, da so se ruske čete dalje proti Heratu pomaknile, bila so izmišljena. Rusi žele samo, da se meja mej Afganistanom in Turkestanom določi po narodopisnih odnošajih, kajti taka meja bode najboljša ter bode neko zagotovilo za mir v teh krajih. — Že več let se vsako poletje poroča po časopisih, da ruski car pride na Dunaj, Letos že tudi poroča nek Berolinski list o tem in pristavlja, da hoče s tem vrniti Aleksander III. pohod našega cesarja v Skierniewicah.

Francoski ministerski predsednik in minister vnanjih zadev Ferry bode v kratkem zbornici

predložil tri jako važne rumene knjige. Prva bode obsegala dokumente o francosko-kitajskem sporu, druga zapisnike afriške konference, tretja dopisovanja zastran egiptovskega vprašanja.

Po dolgem debatovanji vsprejel je **nemški** državni zbor subvencionirano parniško vzhodno azijsko in avstralijsko progo, zavrgel pa afriško. H kratu je vsprejel tudi progo Brindisi-Trst. Debata o tej stvari bila je jako zanimiva, Bismarek je v marsičem pojasnil svojo politiko. Posebno je pa razveselil naše liberalce, da je dal razumeti, da on ne bi nasprotoval carinskej zvezi z Avstrijo, a ta se sedaj po njegovih mislih ne da takoj doseči. Sploh se je razvidelo iz Bismarckovega govora, da bi rad Avstrijo ekonomično in politično Nemčiji podredil.

Mahdijeve čete v **Sudanu** prodirajo dalje. Da je pala Kasala, se že oficijalno potrjuje. Vsled tega bode italijanska ekspedicija kmalu prisiljena braniti se. Govori se, da se jej bodo poslala podkrepiljenja iz Italije.

Kitajci so se že obrnili do Francozov, da se začno mirovna pogajanja. Ker so pa zahtevali, da se poprej sklene premirje, so Francozi odbili kitajsko ponudbo. Francosko poveljništvo ne zaupa Kitajcem. Sodi namreč, da slednji hočejo s pogajanjem le dobiti časa, da bi se za daljno bojevanje pripravili. — Francoski brodogoj začelo je svoje vojne operacije proti severnim kitajskim pristaniščem. Zabranjevati hoče uvoz živeža po morji v ta mesta.

„Glasbena Matica.“

„Glasbena Matica“, porojena leta 1872. izdavalna je do leta 1882 muzikalije za salon, cerkev in šolo, in pridobila priznanje vseh, ki se za glasbo zanimajo. Leta 1882. meseca septembra razširila je „Glasbena Matica“ svoje delovanje. Ustanovila je glasbeno šolo.

Na prvi poziv oglasilo se je 28 učencev za klavir in gosli. V drugem šolskem letu narastlo je število učencev na 45, in pri javni preskušnji dne 9. marca 1884 pokazalo se je, da pouk lepo napreduje. Učinek javne preskušnje bil je ta, da se je vedno več učencev oglašalo, in odbor „Glasbene Matice“ moral je šolo razširiti, dasi so skromna gnotna sredstva to komaj dopuščala. Za šolsko leto 1884/85 vsprejelo se je 87 učencev. Poučevalo se je na glasovirji, goslih, violoncelu, kontrabasu, v petji in glasbeni teoriji.

Izmej teh 87 učencev je 36 ženskega, 51 moškega spola. Najmlajši učenec je 7 let najstareji 22 let star.

Klavir učilo se je 49 učencev, in sicer: za prvi razred 20, za drugi 18, za tretji 4, četrti 4, za peti 3. Gosli učilo se je 26 učencev, in sicer: za prvi razred 10, za drugi 6, za tretji 6, za četrti 4. Violo učili so se 3 učenci. Cello učila sta se 2 učenca. Kontrabas tudi 2 učenca. Petje v zboru bilo je za vse učence obligatno. V solo-petji poučevalo se je 5 učencev. Glasbena teorija predpisana je bila učencem III. razreda.

Koncert prirejen preteklo nedeljo napravil je najboljši utis. Spored brojil je 22 točk. Od 3. do 6. ure popoldne trajala je skušnja, a kljubu temuanimalo se je mnogobrojno občinstvo do konca, ter pripoznavala veliki napredek malim in večjim učencem z živo pohvalo.

Namen preskušnje bil je pred vsem ta, da se razvidi smoter in vspeh glasbene šole, in da slavno občinstvo zve, da se v „Glasbene Matice“ šoli goje

A jaz nesem vaš (namreč: sluga), odvrnil je moj bolnik. Jutri bodem že vedel, kaj je z vašim posojilom in potem bodem že povedal.

Dragi prijatelj, rekel sem mu z zdravniško veljavo; s tem se bodete storili še bolj bolnega, nikomur ne bodete pomagali in si natvezali smrtne sovražnike.

Sovražnike, to je naša slava; vojniki smo, pravo mesto nam je na bojišči sredi ognja.

Pri teh besedah je z obema rokama zgrabil se za prsi ter je znak padel v naslonjač.

Doktor, zakričal je Humbug, pomagajte mi; vidite, da ga če zadušiti. Kako se človek more pustiti toli razdražiti od tega zlodejevega malopridneža! Truth, stari sebičnež, vi storite pač vse, da bi sebe umorili, mene, vašega starega prijatelja pa uničili. Kako vam je?

Truth mu je podal roko žalostno smehljaje se. Nehoté sem tudi jaz nekako miloval tega ubogega človeka, ki najbolj ničnemu in obžalovanja najbolj vrednemu poklicu žrtvuje svoje življenje.

Deveto poglavje.

Kjer tudi resnica sliši svoje.

Ko je bila minula nevarnost ter je bil bolnik zopet prišel do sape, naslonil se je Humbug s ko-

molci na mizo ter je z vidno prisiljenim veseljem govoril tako le:

Dragi Truth, vi se pač ne bodete dolgo več ustavljali svojemu pravemu poklicu; bodite duhovnik (pasteur). Napake in pregrehe so iz voljnega testa; izdelovati se dajo brez ugovora. Vsako nedeljo se jih lahko močno biča na hrbtu svojega bližnjega; potem pa se gre z največjo mirnostjo k zajutрку in h kosilu. A tem dvojnócem, ki se zovejo ljudje, ker hodijo le po dveh tacah, tem volkom z visokim klobukom, tem lisicam z naočniki, tem opicam z ovraticami, tem teletom *) v črni obleki mora se človek le dobro približati, da se smije njih okrotosti, njih skoposti, njih boječnosti in njih zabitosti. Kdor se bi hotel resnobno ž njimi pečati, umrje počenega srca.

Tu je moj naslednik, rekel je Truth prijemši me za roke, dragi moj Humbug; doktor bode vam kaj dober družnik.

Doktor, odvrnil je Humbug, to je nemogoče; tak je kot srna.

No, vzkliknil sem, izmej katere vrste živali se pa jemljo časniški uredniki?

*) Pisatelj pravi oies t. j. goske v francoskem pogovoru, Nemcu in Lahu je osel, pravemu Slovencu „tele“.

Dobremu časnkarju, rekel je Humbug s smešno resnostjo, treba je pasjih zob, pasjega voha, pasje nesramnosti, pasje srčnosti in zvestobe pasje. Pasjih zop trebuje, da sleparje oplaši; pasjega voha, da jih že od daleč zapazuje; pasje nesramnosti, da kljubu njih zvijanju ust in njih pretenju primerno za njimi laja; pasje srčnosti, da jih zgrablja za vrat; pasje zvestosti, da sluša na prvi klic resnice, da na prvi nje klic poskoči, obstane in se vrne.

Gospodine urednik naznanil, odvrnil sem mu nestrpno, mislil nesem, da se vi toli živo in toli nesebično potegujete za resnico.

Zakaj pa, modri Aeskulap? odvrnil mi je kaj šaljivo. Li mislite, da jaz ne znam, da je dvakrat dve štiri? Kaj pa določuje vrednost naznanilom? Število čitateljev. Kaj pa pridoblja čitatelje? Javno mnenje.

Ali se pridobi javno mnenje, če se vara in slepi to javno mnenje? Resnica jedina je duša in telo časopisu; naznanila so le krinolina, smešno oblačilo, katero laž in nečimernost podajati. Desinit in pisecm mulier formosa superne. Kdo je temu kriv? Duh in ukus čitajočega občinstva.

(Dalje prib.)

klasiki na polji muzikalnem, kakor: C. M. Weber, Mendelsohn, Clementi, Kuhlau, Mozart, Waydn, Beethoven, Chopin, itd.

Skladbe teh mojstrov predavale so se vseskozi razumno in spretno.

Skupno sviranje na goslih z 8 ročnim sprem-ljevanjem na glasovirji „koračnice“ Mendelsohnove. „koncertna ouvertura“ od Kalirode, in „koračnico“ od Sohorja, vršilo se je tako točno in lepo, da so mladi umetelniki in učitelji pridobili si živo priznanje.

Jednako živo pohvalo želi so mešani zbori: „Oblakom“ od Nedveda, in „Opomin k petju“ od Stegnerja. Slednja točka pela se je tako dovršeno, da se morala ponavljati. Pri tej priliki donela je glasna pohvala skladatelju pesni g. Stegnarju in voditelju g. Sohorju.

Igranje na glasoviru učencev I. in II. razreda odlikovalo se je s sigurnim naudarkom in dobrim taktom.

Učenci na gosli prvega in drugega oddelka svirali so čisto in enakomerno.

Pri igri na glasovirji od učencev 3. 4. in 5. razreda priznalo se je očitno, da imajo mnogo izurjenosti, da umejo skladbe, in vedo skladbe vodilno misel izražati svojim sviranjem.

Posebno odlikovale so se gospodičine: J. Dolenčeva, ki je F. S. Vilherja skladbo „V tihem mraku“ jako ljubko igrala; potem gospodičina Moosova Marija s prav dobrim sviranjem neke Chopinove mazurke, gđ. Moosova Ana, s Haydnovo sonato in gđ. Rupnikova s sonato Mozartovo.

Največjo pozornost vzbudil pa je mladi učenec O. Dev. Igral je na glasovirji fantazijo od pesni „Sarafa“ od Varlanova tako dovršeno, da je občinstvo presenečeno čutilo, da zamore tako igrati le izredno talentiran mladenič.

V isto vrsto spada tudi gospica L. Moosova, katera je s sonato opus 10 L. Beethovnova, jedno najlepših skladb neumrjočega veleuma, pokazala izredno tehniko, ki je kos najtežjim nalogam.

Na goslih odlikoval se je kot solist J. Kos. Godel je „koncertno etudo“ od Mozarta.

Štef. Primožič godel je „Viola-solo“ od Suppé-ja, učenec J. Piancki pa je pel krasno pesen „Večerna“ od J. pl. Zajca.

Vsi trije solisti izzvali so burno priznanje.

Jako lepe točke sporeda bila sta ženska okteta F. Mendelsonov „Gospodov dan“ in V. Lichteneggerjeva „Lepa naša domovina“.

Pred zadnjo točko prezanimivega programa nastopil je predsednik „Glasbene Matice“ g. Fran Ravnihar in v kratkih besedah omenil zgodovine društva in njega važnosti za kulturni razvoj našega naroda. Potem je radostno priznaval napredek šole, izrekel zaslužno hvalo gospodom učiteljem in tudi učencem, ki so marljivo obiskavali šolo in pridno spolnjevali naloge in tako omogočili sijajni izid današnje predstave. Toplo zahvalo izrekel je v imenu odbora visokorodnemu gosp. deželnemu predsedniku in deželnemu glavarju ter slavnemu občinstvu za čast prisotnosti in laskavega priznanja, izročil najodličnejšim, naprednejšim in pridnejšim učencem: Moos L., Moos A., Piancki Iv., Kos J., Gabriel K., Primožič Štef. in Dev Oskar, priznalne diplome. Poln upanja, da bo glasbena šola napredovala v korist mladini in domovini, da bo „Glasbena Matica“ razcvitala se, si zmirom več prijateljev in podpornikov pridobivala, zaključil je g. predsednik svoj nagovor z navdušenim: Živio naš presvitli cesar in vladar! Vsa navzočna gospoda in mladež ponavljala je trikrat živio! potem pa so peli in svirali vsi učenci cesarsko pesen, katero je občinstvo stojé poslušalo.

Razen učiteljev gosp. viteza Janušovskega in g. J. Sohorja prizadeval si je posebno društveni odbornik g. S. Stegnar za javno predstavo. Njega neumorna delavnost je na narodno društvenem polji sploh izgledna.

„Glasbena Matica“ storila je glede narodnega napredka časten korak, pridobila si splošne sim-tije. Bode pa to društvo našlo tudi potrebne podpore? Upajmo!

Domače stvari.

— (Volitev za trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani) je bila 16. dne t. m. končana, štetje se je pa dovršilo dne 18. t. m. V prvem in drugem razdelku trgovskega odseka bilo je 455 volilcev. Volitve se jih je udeležilo blizu 200. Izvoljeni so pa gospodje: Fran Hren s 187, Vaso

Petričič s 186, Josip Kušar s 184, Fran Souvan s 184, Mihael Pakič s 183 in Ivan Perdan s 180 glasovi. V tretjem razdelku trgovskega odseka bilo je volilcev 2186. Izvoljeni so pa gospodje: Josip Ribič z 838, Blaž Mohar z 837, Fran Omersa z 835 in Tomaž Pavšler z 835 glasovi. V I. razdelku obrtnega odseka bilo je 14 volilcev, od katerih je volilo 6. Izvoljena sta pa gospoda: Makso Krenner s 6 in Ivan Baumgartner s 5 glasovi. V drugem razdelku obrtnega odseka bilo je 8432 volilcev. Izvoljeni so gospodje: Anton Klein s 3384, Janez Dovgan s 3379, Jan. N. Horak s 3379, Alojzij Jenko s 3378, Filip Zupančič s 3378, Oroslav Dolenc s 3377, Fran Kolman s 3370, Jernej Žitnik s 3370, Janko Kersnik s 3361 in dr. Josip Poklukar s 3311 glasovi. V tretjem razdelku obrtnega odseka je bilo volilcev 27 in izvoljena sta gospoda: Pankracij Eichhelter in Karol Luckmann vsak z 11 glasovi.

— (Slovensko gledališče) „Zmešnjava na zmešnjavo“, burka v petih dejanjih, po Kotzebuejevi poslovenil Jos. Cimperman, predstavljala se bode jutri 19. t. m. v tukajšnjem gledališči.

— (Pevsko društvo „Slavec“) priredi prihodnjo soboto dne 21. t. m. v restavraciji „Hotel Evropa“ (pri Tavčarji) javni pevski večer v slovo svojemu marljivemu, neutrudljivemu pevodji gospodu Ivanu Justinu, kateri ostavi prihodnjo nedeljo svojo domovino in se preseli v Celovec za gosp. Legatom v Mohorjevo tiskarno. — Mi želimo g. Justinu veliko sreče, društvu „Slavec“ pa kmalu pevovodjo njemu jednacega! K temu pevskega večeru, kateri je ustopen prost, vabijo se vsi društveniki in sl. občinstvo sploh.

— (Iz Ptuj) se nam piše 15. t. m.: Č. čitate-ljem „Slov. Nar.“ je znan boj s tukajšnjim fakičoznim poštarjem. Dolgo se je branil in zvijal, kajti tiskovin v obeh jezikih ni hotel prodajati, „denn die Herrn kennen ja Deutsch.“ Naš vrli poslanec pa je to stvar na višjem mestu podrezal. Iz odgovora je razvidno, da nižje instance višjim, prišedši v zadrego, ne poročajo prave istine. Seveda, vsak svojo kožo varuje. Mi nismo poročali, da na pošti ni tiskovin v obeh jezikih, mi smo le trdili, da se take tiskovine ne dobivajo. In pri tej trditvi ostanemo, ker jo lahko dokažemo. Kaj nam pomaga, če ima poštar tiskovino v svoji zaprti omari? Kar pa se ve tudi ni verjetno. Gola neresnica pa je, da bi tukajšnji prodajalci ne bili zahtevali tiskovin v obeh jezikih. Ako je „Aerial Postamt“ v Mariboru poročal tako po-pečiteljstvu, poročal je neresnico, kar smo pripravljeno dokazati. Sicer pa s tem še nismo pri kraji, kajti mi hočemo dospeti tudi pri slavnih poštah do popolne ravnopravnosti.

— (Prememba posestva.) Hišo krojača Risterja na Starem trgu št. 10, kupil je izdelovalec bčevnikov g. Jože Umek za 8000 gld.

— (Cesarice Elizabete otroška bolnica) imela je včeraj svoj občni zbor, pri katerem je bila prisotna namestnica visoke pokroviteljice g. baronica E. Winkler. Načelnik gospod vitez Laschan pozdravil je zbor in poročal o društvenem delovanju. Društvo ima l. 1865 za 11.000 gld. kupljeno hišo na Poljanski cesti, na katero je uknjižen ustanovni zaklad v znesku 2400 gld. in posojilo kranjske hranilnice 4000 gld. Zaduje posojilo je brez obresti, ker kranjska hranilnica daruje vsako leto 200 gld., kolikor iznašajo obresti. Obligacij in srečk ima društvo 12.710 gld. nom. vred. Leta 1884 bilo je v bolnico vsprejetih 115 otrok, 38 dečkov, 77 deklet. Ozdravilo se jih je 65; zdravje zboljšalo se je 12, neozdravljeni odpustili so se 3; umrlo pa jih je 31. V bolnici je ostalo začetkom 1885. leta 21 otrok. Računski sklep za 1884. leto kaže dohodkov 3554 gld. 25 kr., stroškov pa 3453 gld. 51 kr. Načelnik omenjal je pohvalno blagodušno delovanje lekarničarja g. Julija pl. Trnkóczy-ja, ki je 1884. leta vsa zdravila v znesku 488 gld. 89 kr. brezplačno daroval, za kar se mu izreka opravičena zahvala. Stroški za otroško bolnico za 1885. leto proračunjeni so na 3000 gld. 62 kr., dohodki pa na 2745 gld. 44 kr., tedaj bode primanjkljaja 255 gld. 18 kr., ki se pa bode po radodarnih darovih Ljubljanskih gospá pokrili. Načelnikom je bil zopet izvoljen g. vitez Laschan, kakor tudi drugi dosedanji odborniki. Pogodba z usmiljenimi sestrami se na predlog društvenega tajnika g. finančnega nadsvetnika dr. Račič-a ponovi, a more se do 1. decembra vsacega leta odpovedati. Konečno izjavi lekarničar g. pl. Trnkóczy, da hoče tudi letos po-

polnem brezplačno preskrbovati bolnico s potrebnimi zdravili in to tudi tedaj, ko bi navstale epidemične bolezni in bi bilo več zdravil treba. Zbor vsprejme to ponudbo s splošno pohvalo.

— (Zblaznel) je včeraj dopoldne 54 letni Jože Kušar iz Vrhniškega sodniškega okraja. Prišel je že ob 8. uri zjutraj k načelniku mestnega redarstva g. Bertolu in prinesel saboj kup pisem in starih srečk, češ, da naj mu redarstvo pripomore, da se mu izplača dobljeni glavni dobiček v znesku več sto tisočakov. Kušar trdil je tudi, da je vrhovni poveljnik čez ves svet. Zdravniki, ki so nesrečneža preiskali, odredili so, da se je odposlal v blaznico.

— (Tatvina.) Včeraj zjutraj, ko je mesarski vajelec Janez Novak, v službi pri mesarji Janezu Žabjeku, na Poljanski cesti v mestni klavnici delal, ukral mu je brezdomno hišni hlapec iz zaprte omare srebrno uro z verigo, vredno 19 gld. 12 gld. pa gotovega denarja in jo potem popihal iz hiše in najbrže tudi iz Ljubljane.

— (Razpisana) je služba okrajnega rano-celnika v Dolenjem Logatci. Letna nagrada 500 gl. Prošnje do 10. aprila t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 18. marca. Seja zbornice. Glede kolonijalne politike izjavil je Mancini, da Italija navzlic živahnim simpatijam za Angleško, v Rudečem morji bistveno italijansko politiko tira, ki je vzporejena zavezam, prevzetim po tripelalijanci. Dogodki, ki so mej tem navstali, preprečili so vsako odločitev. Vlada potrebuje v bodoče svobodo delovanja. Mancini poudarja blagodejne nasledke trajne tesne zveze z Nemčijo in Avstrijo. Pred sodelovanjem v Sudanu se bode vlada obrnila do parlamenta za dovoljenje.

Razne vesti.

* (Nihilista Draganova) prišla in zaprla je policija v Varšavi, kakor se brzojavlja od tamkaj 14. t. m. Našli so pri možu, ki je prišel iz Švice, listine, katere pričajo, da dela anarhistško propagando mej delavci Varšavskimi.

* (Izneverjenje.) Pri mestnej upravi v Milanu zasledili so veliko izneverjenje. Primankljaj znaša 60.000 frankov.

* (Poskušen samomor.) Vsled izredne lepote poznata in obče priljubljena učiteljica Roza Rosenkranz skočila je 13. t. m. v Požunu vpricho mnogoštevilnega občinstva zaradi nesrečne ljubzni v Dunav. Nesrečnico rešili so delavci na ladajah.

* (Žrtev ameriškega dvovoja.) Iz Levova se 14. t. m. brzojavlja: Danes ustrelil se je tukaj 22 letni praktikant cesarskega namestništva in rezervni častnik Stranski vsled ameriškega dvovoja. Stranski, jako nadarjen in obče priljubljen mladenič, dobil je včeraj neko brzojavko, katera ga je najbrž opominjevala na izpeljavo samomora. Nesrečni mladi mož bil je po sprejeti in prečitani brzojavki jako vznemirjen ter se je danes v svojem stanovanji ustrelil v srce in takoj obležal mrtev.

* (Roparski napad v Parizu.) M. Four je urar v Parizu ter opravlja kot 72letni starček svojo obrt z jednim pomočnikom. V sredo 11. t. m. ob 9. uri zvečer ustopijo mej navzočnostjo pomočnikovo v štacuno štirje lično oblečeni gospodje, od katerih jeden izroči urarju uro v popravo. Ko starček pregleduje uro, ga urno zgrabi drugi mož za goltanec in ga prične daviti. Mej tem pa ostali trije hite prazniti polne omare. Urar ima toliko moči, da v roko ugrizne napadnika, na kar ta izpusti vrat nesrečne žrtve. Predno ga pa vdruge zgrabi, potegne že urar iz odprte miznice nabasan revolver ter ustrelj dvakrat v svojega napastnika in jednokrat v druge tri roparje. Smrtno ranjen zvrne se napastnik, a njegovi pomaganci zbeže. Policija je že na sledu ubežnim trem tolovajem.

Uspešni pokladki. Odprte rane vsake vrste, pri-sajene otekline, ulesa ozdravi naglo Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah po 80 kr. Po poštnem povzetju razpošilja vedno A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerjskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 8 (11—2)

Zahvala.

Podpisani si šteje v pjetno dolžnost, slavni kranjski hranilnici za podeljenih 50 gold. „društvu tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev“ v občnem zboru dne 12. t. m. tem potom svojo najtoplejšo zahvalo izreči.

V Ljubljani dne 18. marca 1885.

V ime društva tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev: Luka Breskvar.

Tuji:

17. marca.

Pri **Stonu:** Fischl z Dunaja. — Faber iz Grada. — Ažbolt iz Trsta. — Mayer z Dunaja. — Pri **Mali:** Kolinec z Dunaja. — Copič iz Zagorja. — Wamoser iz Budimpešte.

